

Sygn. akt I PK 282/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A. R.
przeciwko P. Spółki Akcyjnej w P.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 10 lipca 2015 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 180 zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany P. S.A. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 lipca 2015 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 30 § 4 k.p. polegającą na błędnym i bezzasadnym przyjęciu, że zarzuty stawiane powodowi nie spełniają wymogu konkretności.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzasadniając to „Wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polegającego na jednoznacznym przesądzeniu: czy uchybienie formalne pracodawcy w zakresie zastosowanej podstawy prawnej rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 k.p.,

polegające na pomyłkowym wskazaniu w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy numerów zarządzeń wewnętrznych wprowadzających do stosowania u pracodawcy procedury zakupowe, które zostały przez powoda rażąco naruszone może być uznane za brak konkretności w rozumieniu art. 30 § 4 k.p.” oraz „oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej”. Strona powodowa podniosła, że dokonanie oceny materiału dowodowego tylko i wyłącznie pod kątem uchybień formalnych pracodawcy, polegających na pomyłkowym wskazaniu w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy numerów zarządzeń wewnętrznych wprowadzających do stosowania w Spółce procedur zakupowych - doprowadziło w efekcie do nierozstrzygnięcia istoty sporu. Sądy pierwszej i drugiej instancji nie dokonały w zakresie zastosowanej podstawy prawnej rozwiązania umowy o pracę z art. 52 k.p. oceny merytorycznej pracy powoda w związku z postawionymi pracownikowi zarzutami.

W odpowiedzi na skargę powód A. R. wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności

ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego oraz doktryny istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy

przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883).

Sformułowana przez skarżącego wątpliwość nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż skarżącemu nie chodzi o interpretację art. 30 § 4 k.p. w ujęciu abstrakcyjnym, ale o kontrolę postawionego w podstawie zarzutu kasacyjnego dotyczącego naruszenia tego przepisu. Innymi słowy, skarżący pyta o możliwość subsumpcji tej normy prawnej do wskazanych okoliczności, na dodatek z pominięciem całokształtu ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, z których wynika, że przyczyna wypowiedzenia odnosząca się do „naruszenia Procedury Zakupowej wprowadzonej Zarządzeniem nr [...]” jest nie tylko nienależycie skonkretyzowana, nie wiadomo bowiem na czym naruszenie tej procedury przez powoda polegało, kiedy miały miejsce te naruszenia, to przede wszystkim przyczyny te nie są prawdziwe”. Istota podstawy faktycznej nie sprowadza się zatem do ustalenia, że w wypowiedzeniu umowy o pracę doszło „pomyłkowego wskazania w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy numerów zarządzeń wewnętrznych wprowadzających do stosowania u pracodawcy procedury zakupowe”.

Odnosząc się natomiast do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01,

OSNP 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Przy czym oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego naruszenia tylko tych przepisów, które zostały wskazane w podstawach kasacyjnych, bowiem z mocy art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania apelacyjnego. Oznacza to, że Sąd Najwyższy może skargę kasacyjną rozpoznawać tylko w ramach tej podstawy, na której ją oparto, odnosząc się jedynie do przepisów, których naruszenie zarzucono.

Wymagań tych skarżący nie spełnił, gdyż treść wyводу dotyczącego niedokonania przez Sady oceny merytorycznej pracy powoda w związku z postawionymi pracownikowi zarzutami odnosi się do art. 52 § 1 pkt 1 k.p., który nie został powołany w podstawach kasacyjnych. Tylko bowiem w ramach zarzutu naruszenia tego przepisu można powoływać się na to, że zarzuty postawione powodowi stanowią rażące naruszenie podstawowych obowiązków pracownika. Wykluczone jest uznanie skargi za oczywiście zasadną z powodu naruszenia przepisu, który nie znalazł się w podstawach kasacyjnych.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.).